

SPF

Test předpokladů ke studiu
na Filozofické fakultě
Univerzity Palackého v Olomouci

varianta testu: 08

Filozofická
fakulta

2023

Všeobecné znalosti

01. Mezi tzv. *sedm smrtelných hříchů* NEPATŘÍ

- a) závist.
- b) lakomství.
- c) lenost.
- d) prostořekost.
- e) pýcha.

02. Co označuje výraz *harpyje*?

- a) hudební nástroj
- b) mořského savce
- c) bytost antické mytologie
- d) mořskou rybu
- e) mimořádné mořské vlny

03. Kdo je autorem secesních barevných dřevěných staveb s prvky lidové kultury?

- a) Ferdinand Fellner
- b) Dušan Jurkovič
- c) Josef Pleskot
- d) Josef Gočár
- e) Josip Plečnik

04. Jak se nazývá oficiální měna Švýcarska?

- a) koruna
- b) šterlink
- c) frank
- d) lira
- e) šilink

05. Kterou bájnou rekvizitu bychom použili, kdybychom někomu chtěli demonstrovat význam spolupráce při dosahování společného cíle, tj. že spojenectví a jednota jsou silnější než samostatné jednání?

- a) Damoklův meč
- b) Prométheův oheň
- c) Svatoplukovy pruty
- d) Newtonovo jablko
- e) Ariadninu nit

06. Oficiální název Československa na konci roku 1992 zněl

- a) Republika Česko-Slovenská.
- b) Česká a Slovenská Federativní Republika.
- c) ČeskoSlovenská federativní republika.
- d) Československá republika.
- e) Česko-Slovenská spolková republika.

07. Slavnostního otevření Univerzity Palackého se v únoru 1947 zúčastnil i Edvard Beneš ve funkci

- a) ministra školství.
- b) prezidenta republiky.
- c) děkana filozofické fakulty.
- d) premiéra.
- e) rektora univerzity.

08. Kterou z uvedených funkcí či pozic v ČR NEJMENUJE prezident?

- a) prezidenta Policie ČR
- b) premiéra
- c) prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu
- d) ministra kultury
- e) předsedu Nejvyššího soudu

09. Jak se nazývala mezinárodní mírová organizace, jež byla založena po první světové válce?

- a) Organizace pro osvobození Palestiny
- b) Hnutí nezúčastněných zemí
- c) Organizace spojených národů
- d) Klub angažovaných nestraníků
- e) Společnost národů

10. Ze kterého literárního díla pochází následující úryvek?

Pak začal litovat velikou rybu, kterou chytil na hák. Je báječná a tak podivná, a kdo ví, jak je stará, myslel si. Ještě nikdy jsem neměl co dělat s tak silnou rybou, nebo s rybou, která by si vedla tak divně. Snad je příliš moudrá na to, aby skákala.

- a) Stařec a moře
- b) Sto roků samoty
- c) Moby Dick: Bílá velryba
- d) Nazí a mrtví
- e) My děti ze stanice ZOO

11. Ve kterém z následujících literárních děl vystupují v roli protagonistů Tomáš a Tereza?

- a) Tři kamarádi
- b) Na západní frontě klid
- c) Nesnesitelná lehkost bytí
- d) Růže pro Algernon
- e) Pýcha a předsudek

12. Do repertoáru Divadla Jára Cimrmana NEPATŘÍ hra

- a) Lijavec.
- b) Záskok.
- c) Dobyť severního pólu.
- d) Dlouhý, Široký a Bystrozraký.
- e) Blaník.

13. Kdo je autorem románu *Snídaně šampionů*?

- a) Arthur Miller
- b) Charles Bukowski
- c) Jerome David Salinger
- d) Kurt Vonnegut
- e) John Kennedy Toole

14. Který z uvedených filmů natočila Marie Poledňáková?

- a) Anděl Páně
- b) Slunce, seno, jahody
- c) Slavnosti sněženek
- d) Pastí, pastí, pastičky
- e) Líbáš jako Bůh

15. Rembrandt van Rijn je významným představitelem

- a) renesančního sochařství.
- b) barokního malířství a grafiky.
- c) manýristického malířství a sochařství.
- d) renesančního malířství.
- e) klasicistního malířství a grafiky.

16. Ze kterého období pochází stávající sochařská výzdoba Karlova mostu, kterou vytvořili umělci jako Ferdinand Brokoff či Matyáš Bernard Braun a kterou nyní můžeme obdivovat prostřednictvím kopií?

- a) ze secese
- b) z baroka
- c) z klasicismu
- d) z renesance
- e) z gotiky

Verbální myšlení a jazykové kompetence

17. Vyberte dvojici adjektiv, jež mají k sobě významově nejbliže.

- a) zamračený – zamlklý
- b) chmurný – ponurý
- c) zadumaný – zastrášený
- d) zastrášený – zamračený
- e) zamlklý – chmurný

18. V následující větě je skryto víceslabičné slovo označující živočicha. Najděte ho, neměňte pořadí slov ani pořadí písmen v nich.

Ve všeobecném hlaholu bylo sotva slyšet slova.

Jakého tvora toto slovo označuje?

- a) savce
- b) hmyz
- c) ptáka
- d) rybu
- e) hada

19. Které přivlastňovací zájmeno z nabídky NELZE doplnit do následující věty?

Podívejte se na naše recepty a přiveďte ... kuchyň k životu.

- a) svou
- b) svoji
- c) Vaši
- d) vaši
- e) svojí

20. Ve které z následujících vět je chybná interpunkce (čárky ve větě)?

- a) Přísahal, že až bude po všem, najde mě.
- b) Když už tu jsi, tak pojď dovnitř.
- c) Ta tužka na stole, ta je tvoje?
- d) Krabička, celou dobu zavřená, se pomalu začala otevírat.
- e) Po vaší zprávě, jsem ani nechtěla dorazit.

21. Co znamená výraz *abolice*?

- a) potvrzení
- b) navýšení příjmu
- c) obnovení
- d) zrušení zákona (také formou milosti)
- e) zneplatnění smlouvy

22. Vyberte slovo OPAČNÉHO významu ke slovu *minoritní*.

- a) široký
- b) menšinový
- c) vedlejší
- d) nediskriminační
- e) většinový

23. Vyberte význam podtrženého ustáleného spojení v této větě: *Muž si uvědomil, že sousedovi skočil na špek.*

- a) uklouzl z nepozornosti
- b) nechal se jím obelstít
- c) lhal
- d) nevěřil
- e) nechal se jím okrást

24. Které z následujících slovních spojení obsahuje označení starší délkové míry, jež se mezitím přestala užívat?

- a) až po uši
- b) tenký jako prst
- c) jako sáh dlouhý
- d) o slepičí krok
- e) o hlavu vyšší

25. Když jsme otevřeli starou knihu, zaujala nás rytina na sudé straně tvořící protějšek titulního listu. Jak se tato strana nazývá?

- a) patitul
- b) předsádka
- c) incipit
- d) prolog
- e) frontispis

26. Ve slovanských jazycích existuje celá řada slov, která jsou si formálně podobná, mají však jiné významy. Označují se jako falešní přátelé. Najděte význam ruského slova *благодарность* (*blagodarnost*).

- a) blaženost
- b) blahosklonnost
- c) vděk
- d) blahorodí
- e) závažnost

27. Mezi slovy z různých evropských jazyků najděte to, které má jiný význam než ostatní.

- a) góra
- b) ropa (gora)
- c) agora
- d) gorá
- e) horka

28. Slovo *záloha* má více významů. Ve které z následujících vět je slovo *záloha* užito NEVHODNĚ?

- a) Rozhodli se napadnout nepřítele ze zálohy.
- b) Nevadilo mu hrát v záloze.
- c) Chtěl jsem si nechat trumf v záloze.
- d) Přišel si vybrat zálohu.
- e) Zlý skutek byl po záloze potrestán.

29. Které z následujících souvětí umožňuje více rozdílných interpretací?

- a) Informace jsou stručně, ale jasně vysvětlené, okénková forma je pro děti atraktivní.
- b) V roce 1978 publikoval profesor několik studií o bakteriích rodu *Escherichia coli*, které vzbudily v odborném světě značný rozruch.
- c) Bakterie *Escherichia coli* se v lidském střevě vyskytuje přirozeně, neplatí to ovšem pro jeden její kmen, který může způsobit nepříjemné zdravotní problémy.
- d) V bohatě ilustrované knížce s odklápěcími okénky děti zjistí, kde všude bacily žijí, jak se šíří a jak se tělo může proti bacilům bránit.
- e) Bakterie a bacily jsou všude kolem nás, některé nám pomáhají, jiné ale způsobují nemoci.

30. Jedno z následujících slovních spojení obsahuje výraz, jenž je po informační stránce nadbytečný, a proto ho lze vypustit, aniž by došlo ke ztrátě informací. Najděte ho.

- a) romantická novela
- b) sentimentální románek
- c) zábavná historka
- d) žertovná humoreska
- e) jadrný vtip

Kritické myšlení

31. Které z nabízených českých přísloví je svým ponaučením nejbližší tomuto? *Těžko na cvičišti, lehko na bojišti.*

- a) Kdo se bojí, nesmí do lesa.
- b) Štěstí přeje připraveným.
- c) Boží mlýny melou pomalu, ale jistě.
- d) Dal ses na vojnu, tak bojuj.
- e) Komu se nelení, tomu se zelení.

32. Které z uvedených opatření by bylo z dlouhodobého hlediska v boji proti šíření *fake news* nejefektivnější?

- a) Zvýšit tresty za šíření *fake news* a zvýšit počet pracovníků, kteří budou jejich šíření monitorovat.
- b) Ignorovat *fake news* a spoléhat se na zdravý rozum obyvatelstva.
- c) Omezit svobodu projevu a regulovat obsah na sociálních sítích, aby se minimalizovalo šíření dezinformací.
- d) Poskytovat vzdělávání o kritickém myšlení a schopnosti rozpoznat *fake news*.
- e) Vymyslet novou technologii, která dokáže automaticky rozpoznat *fake news* s vysokou přesností.

33. „Výsledky průzkumu mezi 6000 žáky základních škol ukázaly, že celkem 60 % z nich někdy vyzkoušelo marihuanu a stejný podíl dotázaných také přiznal zkušenost s kouřením cigaret.“

O kterém z následujících tvrzení můžeme na základě výše uvedených informací s jistotou říci, že platí?

- a) Méně než polovina dotázaných žáků uvedla, že nemá zkušenost s kouřením marihuany.
- b) Celkem 600 žáků základní školy přiznalo zkušenosti s kouřením cigaret.
- c) Existuje 60% riziko, že žáci základních škol, kteří někdy kouřili marihuanu, pravidelně kouří cigarety.
- d) Žáci, kteří kouří, mají vyšší pravděpodobnost, že začnou kouřit i marihuanu.
- e) Kouření marihuany je u žáků základních škol častým jevem, spojeným současně s kouřením cigaret.

34. Hypotéza je testovatelný výrok o vztahu mezi minimálně dvěma proměnnými. Je formulována v přítomném čase, neobsahuje hodnotící výrazy („lepší, horší“ apod.) a neodkazuje na něco, co nelze za současného stavu poznání zjistit.

Který z následujících výroků splňuje nároky kladené na hypotézy?

- a) Počet vykouřených cigaret za den u lidí souvisí s četností výskytu respiračních potíží.
- b) Užívání návykových látek není dobré pro zdraví.
- c) Chlapci hrající násilné videohry budou v reálném životě vykazovat více násilí než dívky.
- d) Šťastní lidé pocítují více štěstí než lidé nešťastní.
- e) Existuje život po smrti.

Společné zadání otázek 35 a 36

Komunikace je proces přenosu informace z jednoho místa na druhé. Mezi lidmi se informace předává ve formě zvuku, světla nebo textu. Základní parametry komunikace jsou:

- a) *dosah*, tj. vzdálenost, kterou informace překonává;
- b) *rychlost*, tedy parametr, který udává, jak rychle se daná informace šíří;
- c) *kapacita*, čili množství informace, kterou může zpráva obsahovat – od jednoduché zprávy ve smluveném signálu po miliony slov za sekundu v optických a satelitních spojích.

K přenosu zprávy potřebujeme vysílač u zdroje zprávy, přenosovou cestu (která přenáší informaci mezi vysílačem a přijímačem) a přijímač v cílovém místě informace. Během vývoje komunikační techniky se vytvořila potřeba přenášet z místa na místo velké objemy informace v co nejkratším čase. Proto zavádíme nový parametr, který v sobě zahrnuje jak rychlost, tak kapacitu současně – hovoříme o tzv. *přenosové rychlosti*. To je množství přenesené informace za určitý čas. Přenosová rychlost je udávána v bitech za sekundu (bit/s), spíše ale kilobitech za sekundu (kbit/s) nebo megabitech za sekundu (Mbit/s).

35. Z následujících možností vyberte tu, která nejlépe vystihuje obsah předloženého textu.

- a) Formy komunikace v moderní společnosti
- b) Metody konstrukce komunikačních technologií
- c) Vysílání zpráv a historie zpravodajství
- d) Přenos informací a parametry komunikace
- e) Výpočet kilobitů (kbit/s) a megabitů (Mbit/s) za sekundu

36. Z následujících možností vyberte tu, která z předloženého textu NEVYPLÝVÁ.

- a) Zprávy mohou obsahovat různé množství informace.
- b) Aby došlo k přenosu zprávy, je nutné mít nejen přenosovou cestu, ale i vysílač a přijímač.
- c) K vyjádření množství informace přenesené za určitý čas se používá přenosová rychlost.
- d) Kapacita, dosah a rychlost patří mezi základní parametry komunikace.
- e) Megabit za sekundu vyjadřuje, jak velkou vzdálenost zpráva v daném čase překonává.

Společné zadání otázek 37 a 38

Z detektivního příběhu

Zámožní manželé Hunterovi byli po večeři odvezeni do nemocnice s prudkou otravou kantaridinem. K večeři měli slepici. Hunterovi neměli služebnictvo a paní Hunterová všechna jídla připravovala sama. Neradi nakupovali maso v obchodě, raději ho přijali darem od některého ze svých synovců. Tak tomu bylo i v případě slepice, kterou povečeřeli. Na základě šetření na místě pojal detektiv podezření vůči Charlesovi, synovci Hunterových. Poznámky odůvodňující toto podezření se ovšem pomíchaly.

- A) To jistě nebylo obtížné, protože tito brouci jsou pro drůbež pochoutkou.
- B) Pro člověka je kantaridin prudce jedovatý, pro slepice a kachny ovšem nikoliv.
- C) V Itálii žije brouk puchýřník, jehož celé tělo obsahuje jed kantaridin.
- D) Charles byl vášnivý entomolog.
- E) Před týdnem se vrátil ze vzdělávacího výletu po Itálii.
- F) Charles tedy zřejmě nechal slepici sežrat větší množství puchýřníků.

37. Z nabídek uspořádání vyberte tu, která z výše uvedených vět vytvoří logicky navazující celek.

- a) B – A – F – D – E – C
- b) C – E – A – B – F – E
- c) B – E – A – D – F – C
- d) D – A – C – E – F – B
- e) D – E – C – B – F – A

38. Které z následujících tvrzení je plně v souladu s výše uvedenými skutečnostmi?

- a) Slepice puchýřníky nežerou.
- b) Jed obsažený v těle puchýřníka je pro slepice prudce jedovatý, pro kachny ovšem nikoliv.
- c) Charles věnoval tetě a strýcovi uhynulou slepici, aniž by tušil, na co uhynula.
- d) Puchýřník je jedovatý brouk, jehož požití je pro savce i ptáky smrtelné.
- e) Jed obsažený v těle puchýřníka je pro člověka jedovatý.

Logicko-analytické myšlení

39. Na Ostrově poctivců a padouchů poctivci pokaždé říkají pravdu, padouši vždy lžou. Každý obyvatel ostrova je buď poctivec, nebo padouch. Potkáte domorodce A a B. A řekne: „Nejsem poctivec, nebo B je poctivec.“ Dá se určit, co je A a co je B?

- a) B je padouch, A nevíme.
- b) A je poctivec, B nevíme.
- c) A je padouch, B je poctivec.
- d) Oba jsou poctivci.
- e) Oba jsou padouši.

40. „Žádná celebrita není zpěvačka. Některé herečky jsou celebrity.“ Co z těchto premis plyne?

- a) Některé zpěvačky nejsou herečky.
- b) Každá herečka je zpěvačka.
- c) Žádná herečka není zpěvačka.
- d) Některá zpěvačka je herečka.
- e) Některé herečky nejsou zpěvačky.

41. „Každá daň je tarif. Žádný účet není tarif.“ Co z těchto premis plyne?

- a) Žádný účet není daň.
- b) Každý účet je daň.
- c) Některá daň je účet.
- d) Některý účet je daň.
- e) Každá daň je účet.

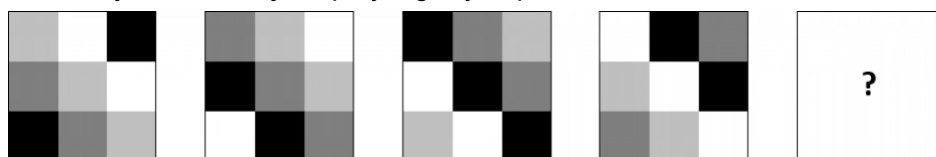
42. Robot vyrazil na cestu. Svůj postup zapisoval následujícím kódem.

5↑ 3→ 4↓ 4→ 2↓ 3← 1↑ 5→ 2↓ 4←

Doplňte jeho cestu tak, aby se vrátil zpět na své původní místo.

- a) 5↑ 2←
- b) 2↓ 5→
- c) 2↑ 5←
- d) 2↓ 5←
- e) 3↑ 4←

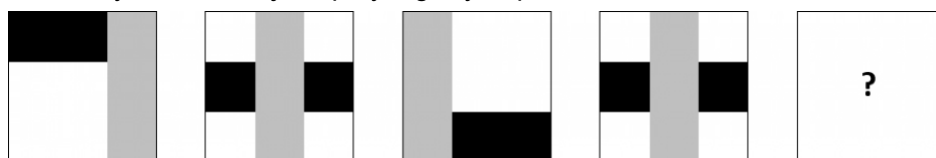
43. Který z nabízených obrazců jako pátý logicky doplní řadu?

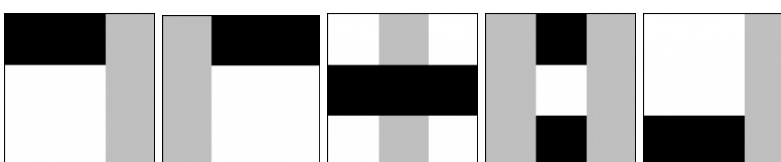
a) b) c) d) e)

44. Který z nabízených obrazců jako pátý logicky doplní řadu?

a) b) c) d) e)

45. Ministerstvo zdravotnictví, které mělo 30 000 zaměstnanců, se z úsporných důvodů rozhodlo snížit jejich počet o 20 %. Po několika letech trápení se ministerstvo rozhodlo počet zaměstnanců o 25 % navýšit. Kolik zaměstnanců má nyní?

- a) 32 000
- b) 34 000
- c) 28 000
- d) 30 000
- e) 26 000

46. Příjímacích zkoušek se zúčastnilo 3607 uchazečů. Počet uchazečů, kteří měli horší výsledek než uchazečka Anička, je 5krát větší než počet uchazečů, kteří měli výsledek lepší než Anička. Kolikátá Anička skončila, pokud uchazeče seřadíme od neúspěšnějšího po nejméně úspěšného a budeme předpokládat, že nikdo neměl přesně stejný počet bodů jako Anička?

- a) 602.
- b) 601.
- c) 722.
- d) 721.
- e) 3005.

47. Mějme hrací kostku. Na jejích stěnách jsou místo hodnot 1, 2, 3, 4, 5, 6, jak je obvyklé, napsané hodnoty -2, -3, -4, 4, 5, 6. Třikrát s touto kostkou hodíme a výsledky všech hodů sečteme. Jakému číslu se tento součet NEMŮŽE rovnat?

- a) 2
- b) 3
- c) 4
- d) 7
- e) 10

48. Zjednodušte výraz.

$$(28 \times 30 \times 63) / (12 \times 42 \times 70)$$

- a) $3/2$
- b) $2/3$
- c) $5/2$
- d) $3/5$
- e) $5/3$

49. Kolik čísel od 1 do 100 zapisujeme bez použití libovolné liché číslice?

- a) 24
- b) 25
- c) 29
- d) 30
- e) 50

50. Když od čísla X odečtu 3 a druhou mocninu výsledku vydělím číslem 18, dostanu převrácenou hodnotu čísla 2. Které z níže uvedených čísel je X ?

- a) 4
- b) 5
- c) 6
- d) 7
- e) 8